

# La casa gran de l'independentisme

El vice-president de la Generalitat de Catalunya i president d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, ha presentat '2014' (editorial Mina, col·lecció L'arquer), un llibre amb el qual explica el seu full de ruta per a atènyer un estat català, a través de la reformulació d'algunes tesis de l'independentisme. Partint d'unes quantes preguntes, oferim alguns fragments del llibre.

## Quin repte ha d'afrontar l'independentisme?

—“És indubtable que la ‘forma’ també és part del ‘fons’ i certes pràctiques marginals (cremar banderes, llibres o fotos, gent encaputxada, cares tapades, pintades a qualsevol lloc, destrosses incíviques en el mobiliari públic, en edificis oficials o en propietats privades, crits insultants o amenaçadors, etc.) espanten més que no pas atreuen i, en lloc de sumar, resten, perquè expulsen tota aquella part de la societat catalana —la immensíssima majoria— a qui mai de la vida no se li acudiria de comportar-se així.

”[...] Crec que podem parlar, clarament, d'un independentisme adolescent, precisament perquè és un independentisme immadur, incapaç d'entendre que els projectes només són nacionals quan tenen darrere seu la majoria de la nació i no tan sols una part d'aquesta, per més conscienciada que sigui, convençuda que n'estigui i per més autoconsideració d'avantguarda que pugui tenir d'ella mateixa. [...] Els que volem un estat per al nostre país hem de ser moderats en la forma i ‘radicals’ només en el contingut, pel contingut mateix, perquè l'objectiu proposat —la construcció d'un estat— ja n'és prou, de radical, en la mesura que significa un canvi realment radical —fins a les arrels— en l'*statu quo* polític actual.

## —Quines reformulacions es van produint en el catalanisme?

—“D'un temps ençà estem davant

d'una progressiva sobiranització del catalanisme, com a conseqüència de la lenta i creixent assumptió de les tesis sobiranistes per part de sectors acabats d'arribar en aquesta posició, sectors procedents del federalisme, de l'autonomisme i d'un nacionalisme vaporós que mai no havia concretat els seus objectius polítics finals.

”[...] D'altra banda, el segon fenomen absolutament inexistent fins ara, que cal tenir en compte, és que comença a manifestar-se un sobiranisme de nou encuny, la novetat del qual resideix no sols en la identitat dels seus promotors —sobretot, però no exclusivament, sectors socials procedents de la immigració peninsular de la postguerra, sectors autòctons del teixit socioeconòmic i empresarial i certes individualitats del món intel·lectual—, sinó en la singularitat que representa el fet que aquest nou sobiranisme no ha passat mai pel catalanisme lingüístic i cultural, no s'ha sentit implicat en la tradició del catalanisme clàssic, més de caràcter simbòlic i històric, ni se'n sent hereu o concernit, perquè no ho considera cosa seva. [...] Per a aquest nou sobiranisme —en realitat, nou catalanisme, nou patriotisme català, de fet—, més que no pas el cor o bé l'estómac, els pesa la butxaca i el cap, és a dir, el desig de viure millor, més progrés, més qualitat de vida, més modernitat.”

## —Quin és el paper del català en una Catalunya independent?

—“Hem de ser pràctics. I la realitat

d'avui és que, al sud dels Pirineus, tots els catalanoparlants sense excepció sabem castellà, com al nord tots sabem francès. Aprofitem-ho, doncs.

”No ho visquem amb angoixa, com un problema, talment un drama, sinó com una oportunitat i una eina. [...] Aquesta circumstància ens reforça a nosaltres i els afebleix a ells. No sols els entenem, els ho entenem tot, sinó que podem fer servir l'espanyol com a instrument eficaç per als nostres projectes, com a aparell de propaganda de les nostres idees, a dins i a fora del país, com a vehicle de suport a la nostra causa col·lectiva allà on sigui més convenient.”

## —Com ha de ser el procés d'independència que poseu?

—“No es pot tancar la porta a una solució pactada i negociada amb Espanya que, al cap i a la fi, igualment s'haurà de fer més endavant, sigui per la pressió internacional, sigui pel caràcter irreversible de la decisió catalana de secessió, democràticament expressada de forma clara i evident. Hi haurà moltes coses de les quals parlar: per exemple, repartiment de béns i patrimoni a l'interior de l'estat i arreu del món, continuïtat, abast i validesa dels tractats, convenis i acords internacionals subscrits pel Regne d'Espanya i la seva assumptió per part catalana, etc.

”[...] La declaració unilateral de sobirania només pot ser conseqüència de l'acord pres per una majoria parlamentària, ja sigui d'un sol partit o bé pluripartidista, expressió i resultat al seu torn de la majoria democràtica que, prèviament, la societat catalana haurà manifestat lliurement a les urnes.”

## —Per què ho acceptaria Espanya?

—“En nom de quin principi democràtic tant la mateixa Espanya com la comunitat internacional podrien negar legitimitat a un pronunciament tan inequívocament democràtic al cent per cent? Si Madrid no acceptés la decisió de la democràcia catalana i es negués a entrar en un període obert de negociació per dur a terme el procés de secessió, d'una manera sensata, civilitzada i pactada, en tots els seus termes, abast i calendari, el conflicte institucional es-

taria servit. I, en aquest cas, en el marc democràtic europeu, el recurs a la força militar espanyola, contra un parlament democràtic europeu, el català, no seria una mesura imaginable.”

—**Quin paper hi té, la identitat catalana, en aquest procés?**

—“Havent-hi a Catalunya un escenari de pluralitat identitària tan violat com l’existent avui, allò a què hem d’aspirar no és tant a una identitat comuna, sinó a una *identificació* comuna, la mateixa, en un país que sigui un espai de convivència d’identitats múltiples.

—**Cal un procés d’independència?**

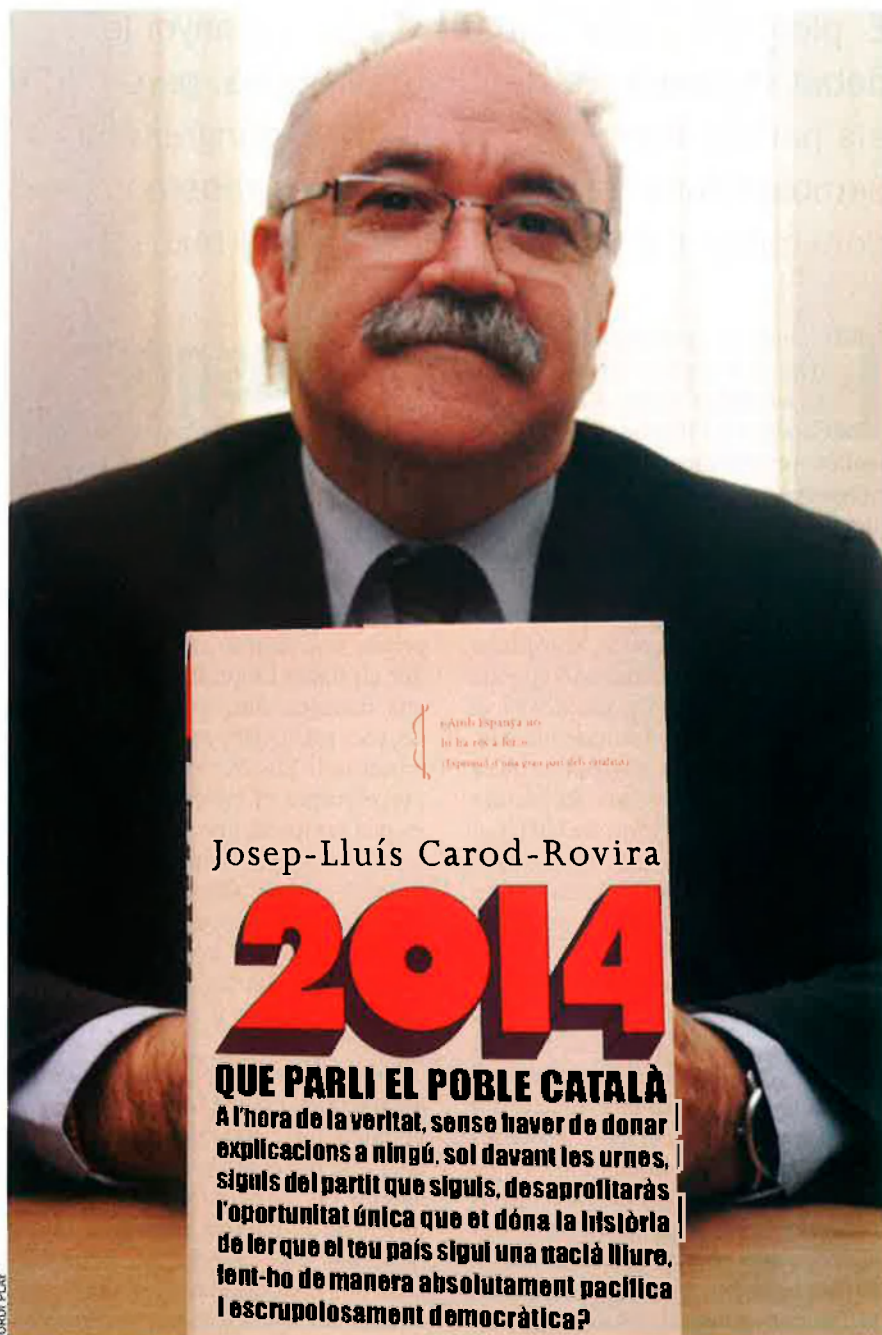
—“La societat catalana no pot tornar a passar pel calvari d’un altre procés com l’estatutari, que li ha provocat un esgotament civil sense precedents. I la societat espanyola s’ha acabat fent una idea dels catalans com una gent insaciable, com una font permanent de problemes, i tampoc no pot més.

”Cansats de suportar-nos, el millor per a Catalunya i per a Espanya seria que se separessin, amistosament, davant la inviabilitat de construir un model de convivència just i còmode per a tots dos.”

—**Quin és el full de ruta per a la resta de territoris dels Països Catalans?**

—“Un procés sobiranista pacífic i reeixit, al Principat, no hi ha dubte que podria obrir portes a un procés de confluència nacional entre aquest territori, el País Valencià i les Balears, des de la realitat i l’especificitat de cadascun dels tres territoris històrics.

”Per a qualsevol independentista de fora del Principat, el full de ruta cap a la sobirania nacional ha de concretar-se, necessàriament, en aquests quatre passos successius: convocar consultes populars sobre l’estatus polític futur de cadascun d’aquests territoris, obtenir una majoria democràtica a les urnes favorable a la sobirania, federar-se políticament amb Catalunya i constituir una república federal, realment federal, en el si de la Unió Europea. La unitat nacional, doncs, com a punt d’arribada i no com a punt de sortida, l’edifici comú bastit lliurement des de baix, des dels fonaments, i no com a imposició des de les altures de les direccions d’uns partits o, directament, des de Barcelona. Abans d’arribar aquí, però, el projecte nacional en aquests territoris ha de si-



El vice-president de la Generalitat i president d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, a la presentació del seu llibre 2014.

tuar en un segon terme la dimensió més essencialista, simbòlica o romàntica i centrar-se en una proposta estrictament pràctica, utilitarista, de guany general per a tothom.

—**És factible que reïxi un referèndum per la independència?**

—“En totes les convocatòries de referèndum, l’opinió pública acostuma a anar decantant-se cap a posicions més nacionals, més sobiranistes, enduta per la intensitat del moment, en un ambient d’efervescència patriòtica, propici a la

identificació amb el país i a la millor defensa dels seus interessos, en un context fins i tot festiu. El somni de moltes generacions de catalans i catalanes pot aparèixer ja a l’horitzó més immediat, tothom veu que és a punt de convertir-se en realitat, i el nombre de vots favorables es reforça llavors per l’enorme transversalitat de procedència i d’interessos que pot arribar a reunir el mateix ‘Sí’.”

*Enric Rimbau*